

РУЗВЕЛТ БЕРЕТЬСЯ РОЗВ'ЯЗУВАТИ ПРАКТИЧНО СПРАВУ БЕЗРОБІТТЯ

ВОРМ СПРІНГС. — Нововибраний президент Рузвелт пропонує газетним кореспондентам план розв'язання вододілу ріки Тенесі. Отсей план, який являється, на думку Рузвелта, „найбільшим досвідом“, дасть відразу роботу 200,000 безробітним. А як покажеться практичним, він буде міг бути застосований до подібних цілей у інших стеях. Наразі він обнімає 6 стейтів, через які перепливає ріка Тенесі.

Рузвелт хоче заініціювати береги вододілу, як те побудувати все потрібне для контролю повені. Ріку використовувати теж для доставки дешеві електрики для міст, стейтів і фарм. А фермери скористаються багато на тім, що їх земля буде забезпечена перед виливами ріки.

ПІДГОТОВКА ОПЕРИ „МАЗЕПА“ СКИНЧЕНА.
НЮ ЙОРК. — Від двох тижнів сотні цікавих прихильників промари опери Чайковського „Мазепа“, яка буде виставлена цієї суботи в Мекка Темпл.

Підчас тих промари можна було переконатися, як складно підготувати виставу цієї опери. Тому назагал панувало переконання, що опера вийде під артистичним оглядом добре, бо все є у руках фахових людей. Її теж загальне зацікавлення оперою і можна надіятися, що Мекка Темпл буде заповнена публікою, майже якою, рік ясна, буде найбільше Українців, зацікавлених особливо тим, що героєм опери є великий гетьман України, Іван Мазепа.

МЕТОПОЛИТЕН ОПЕРА ЗНОВУ МАЄ НЕДОБІР.
НЮ ЙОРК. — Ньюйорська Метрополитен Опера Асоційсхен переживає знову фінансову кризу. Хоч платні артисти зменшено, то не обійдеться і цього року без нового недобору.

Наразі числяться з дефіцитом на суму \$350,000. Знову думають про дальшу знижку платень та про скорочення оперного сезону. Отсей дефіцит дивний ще й з того боку, що ціни білетів до Метрополитен Опери ще й тепер розмірно дуже високі, і що театр є майже що дня виповнений публікою.

САНДИНО ХОЧЕ МИРИТИСЬ.

МАНАГВА. — Столиця Нікараґви, місто Манавга, має сензацію. Прибув до нього літаком генерал Сандино, начальник повстанців, котрий від 1927 р. вів повстання і домагався вищощання американських маринів з Нікараґви. Мешканці не знали, як це може бути, щоб людина, яка була поставлена досі поза законом, могла тепер прийти спокійно до столиці. Додаються, що Сандинови загартовано недоторкальність.

У своїй заяві Сандино подав, що він радо по-витає Американив у Нікараґві, але не як власники Нікараґви.

ДАЮТЬ РУЗВЕЛТОВИ ШИРОКІ ПОВНОВАСТІ.
ВАШІНґТОН. — Демократи згодні з тим, що би дали нововибраному президентови широкі повновласти в цілі дальших ошадностей шляхом реорганізації адміністративного апарату.

ПРОЕКТУЮТЬ ЗМІНИ ЩОДО РОБІТНИЧОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

НЮ ЙОРК. — „Кавіті Лоерс Асоційсхен“ пропонує легіслатури проект зміни закону про робітничі відшкодування. В тім проекті дається ушкодженню робітничому право вибирати собі лікаря. Досі назначував лікаря працевладець.

ОПРАВЛЮЮТЬ ПОЗИЧКУ БАНКОВИ ДОСА.

ВАШІНґТОН. — Чарльз Мілер, президент „Ріконструкшен Файненс Корпорейшн“, уважає позичку в сумі \$90,000,000, дану банкови Доса в Шікаґо, за найважливіший чинник. Він каже, що коли би це не було сталося, то був би наступив величезний крах, а так банк стоїть тепер на здорових основах.

Мілер дав ту відповідь у зв'язку з критикою Фінансової Корпорації за уділення одному банкови такої великої позички.

СПЕКУЛЯЦІЇ БЕЗРОБІТНИМ.

НЮ ЙОРК. — Ньюйорська біржа, себто ті, що переводять на ній спекуляції, чи там, працюють, зложили на допомогу безробітним міста Нью Йорку \$1,002,000.

РОЗСЛІДУВАЛИМУТЬ ПРИЧИНИ ДЕПРЕСИ.

ВАШІНґТОН. — В наступний тиждень зачне сенатський фінансовий комітет досліджувати найважливіших економістів, фінансистів і промисловців у справі їх поглядів щодо того, що спричинило теперішню економічну депресію. Комітет задумує переслідати 55 осіб. Між ними особами є такі як Ал Сміт, д-р Ніколас Ботлер, Овен Йонг, Герст, Нютон Бейкер і інші визначні люди.

БІВН НАРЕЧЕНУ БАТЬКА.

ПІТСБґ. — Джан Койн, літ 66, готовився йти до шлюбу з 20-літньою Іриною Карбет. Та 22-літній син Койна томо перешкоди, обвинувачений революційним вистрілом молодшу та побивши батька до цієї міри, що його відвезено до шпиталю.

УКРАЇНСЬКІ ПРОГРАМИ НА РАДІО.

Заходами „Української Соціалістичної Орхестри“ під проводом дир. О. Данилюка відбувається в це неділю, 5-го лютого, в годині 2.45 ополудні, цікава і весела українська програма з стації WWRL 1500 Kc., woobside, н. е. Анонсує гр. П. Задорський.

Проф. Филип Дубас, скрипак з Філадельфії, відіграє вранку українські пісні у вікторок, 7-го лютого, зі стації WDEL, WILMINGTON, DEL., від години 9.15 до 9.30 вечером, при аккомпаніменті пана Людвіка Трайн.

ЦІЛЯ ОТЦА КАМІЛЯ.

„Кур'єр Львовський“ приносить таку пікантну новинку з Пережисля: Тільки томо, що дуже багато найповажніших осіб упали жертвою ошуки, справа перемиского „отця Каміля“ досі не розійшлася ширше. А було це так: До нього о.о. Альбертин приїхав чернець і, предививши документи (тепер уже знаємо, що вони фальшиві), вийшов до збору „отця Каміля“, у цивільному бунітоті граф Тишкевич і колишній дипломатичний полковник. „Отця Каміля“ скоро почав грати у місті ролі. Віддавав достойніччю і вряни віддавали йому візити. Оповідав чудеса про свої впливи у Варшаві, а синови одного з достойнічків обіцяв напевно докінути посаду.

„Отця Каміля“, хі і чернець не погорджував земним паломом. Бачили його часто у ресторанах і то не з кимебудо, а навіть з визначними військовими особами. Нахвастово „отця“ було справді небувало. Вкрутились, майже нічим, на свято 5-го пошуку і там сказав зворушливу промову. Чимало осіб і установ понатягав на більш суми. Коли приїхала до Пережисля княгиня нового старости, то „отця“ витав її на двірці... китищено рож. Вікніці „отця“ так розійшовся, що несподівано зробив ревізію книг отців Альбертинів, і коли виявилось, що є більш сум, які він поборав, до каси не ввійшло ні сотки, ошукашка здомакувала. „Отця Каміля“, як виявилось, це звичайний бандит, що втік із в'язниці. Рідкий скандал.

ЩО КРАШЕ: ЧУЖА ШКОЛА, ЧИ АНАЛЬФЕТИЗМ?

В офіціозі „Газета Польська“ (ч. 349) є надрукований допис д-ра Богдана Ріхтера з Альбанії. Останній уступ по допису дописав: Як досі — освітлю альбанської молоді займалися передсміс мужі уряди — італійський, грецький, югославський і румунський. Вони за свої гроші утримували школи, очевидно з причини виключно ідеїстичних. Але тепер, зовсім несподівано, альбанський уряд заборонив Альбанцям ходити до чужих шкіл як в Альбанії, так і за кордоном. Це також з ідеїстичних причин... Дневник „Беса“ підкреслює, що сто разів краше загалі не вчитися, ніж „спати отруту з чужого джерела“. Анальфебет може бути добрим патріотом, а вихованець чужої школи — ніколи. Може не і слушне? — Цим питанням кінчить автор свій допис.

ЖІНКИ — ТОРЕАДОРИ.

До еспанського міністерства внутрішніх справ вилучила просьба, щоб жінкам дозволено виступати в характері тореадорів підчас боротьби з биками. Як буде полагоджена ця просьба, покищо невідомо.

КРАДІЖ НА ПОЧТІ.

На Левандівці під Львовом завело тому рік поштовий уряд, який админістрував поштовий асистент Станіслав Мартовський. Контроль викрав, що на протязі кількох місяців він спровів 3,275 золотих, які закінсував за телефонічними розмовами. На дикх Марковський мав стати за те, перел лівийсним судом, однак з причини його недути розправу відложили.

НОВА КНИЖКА СТАНИСЛАВІВСЬКОГО ЕПІСКОПА.

Епископ Хомишин видав книжку п. з. „Українська справа“, що складається з двох частин: „Рудничний націоналізм“ і „Конструктивний консерватизм“. Книжка як розвиває думки, кінці у славному ластерському листі, й ріже всі без паролу навіть... бувають Лисових Чортів. Книжку що розіслано лише довіреним людям, у публічний продаж вона мабуть не зявиться.

ПОЛЬСЬКІ ЕПІСКОПИ ОПКУЮТЬСЯ АРЕШТОВАНИМИ ПОЛЬСЬКИМИ СТУДЕНТАМИ.

В зв'язку з протижидівськими демонстраціями у Львові поліція арештувала майже усіх провідників польської студентської молоді з єврейського табору. Коли вони сиділи в тюрмі, то опитувалися ними польські єпископи Твардовський, Теодорович та Лисовський. Вийшовши з тюрми, провідники єврейської молоді вислали делегацію до єпископів, щоб подякувати їм за поміч і опіку, а представники польського єпископату раділи з того, що згадані провідники вийшли з в'язниці незаніжені на душі.

КНЯЖКА ГОГЕНЛЬОГЕ — ШПИГІНКОУ.

Париска газета „Ліберте“ подала сенсаційну відомість про арештування австрійської княгині Гогенльогє під закидом шпигунства. Вслід за цим вся француска преса подала дуже цікавий опис, яким чиним викрито шпигунську діяльність княгині.

Ще при кінці 1931 року якийсь старій купив на літнійці бірю, котре було власністю княгині і котре досі було приміщене в її замку. Старій, що купив це бірю, хотів його продати дальше. Коли новий покупець почав оглядати це бірю, знайшов у ньому тайну скриньку, в якій були змички різних військових об'єктів, вивонені квестіонари для чужої розвідки і чек на кількадесят тисяч франків. Старій видав ці документи міністерству внутрішніх справ, а що зробило арештування княгині фон Гогенльогє, що княгиня вкравла вкрав у француский кулельєр місцевості Бірні.

САД ЗАНАЧЕННЯ, ЧО АРЕШТОВАНИЙ АНДРІЙ ЖОВТАНЕЦЬКИЙ ПЕРЕЙШОВ ПЕРЕД КІЛЬКОМА РОКАМИ З ГРЕКО-КАТОЛИЧНОГО ОБ'ЄДУ НА РИМО-КАТОЛИЧНИЙ.

Родина Фельдів користувалася в селі загальною симпатією, бо була солідна і скромна. Це вбивство викликало в селі загальне співчуття й пригноблення.

„ЦЕПЕЛІН“ НА КОЛЕСАХ.

Мік Берліном і Гамбургом зробили спроби нового винаходу — „Цепеліна“ на колесах. Вагон рухався від двох бензинових двигунів, що своєю зовнішньою формою нагадували величезну цигару. Він переїхав простір 286 км. за 21 годин 21 хвилину, що дає середньою на годину 120 км. Експеримент показав дуже вдалим. Німеччина веде новий тип поліза „Цепеліна-вагонів“ між Берліном і Гамбургом від травня 1933 р.

МОДЕРНА АМНЕСТІЯ.

Перський шах амністонував усіх, що останніми часами були засуджені за порушення нового закону, який забороняє чинити більше ніж одну злочину.

ВІЙСКА ОХОРОНЯЮТЬ ЗАЛІЗНИЦІ В ІРЛАНДІ.

БЕЛФАСТ (Півн. Ірландія). — Війська національної гвардії почали охорону залізниць, тунелів та мостів, щоб не допустити до зруйнування їх страйкарями. Залізничні робітники застрайкували з приводу зниження платні. Страйкарі вживають терору так проти шоферів автобусів, старарочис їх приєднати до загального страйку.

ІРЛАНДСЬКА ПРОМИСЛОВІСТЬ МОЖЕ ЗОВСІМ СПИНИТИ НА ЧАС СТРАЙКУ, БО ФАБРИКИ НЕ МАЮТЬ СІРЧІВ І НЕ МОЖУТЬ ВІДПРОВАДЖУВАТИ ВЖЕ ГОТОВИХ ФАБРИКАТІВ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Австрійський канцлер офіційно відповів на ноти британського та французького посла, в яких вони протестували проти перепуску зброї з Італії до Угорщини через австрійський уряд, що такий випадок йому не відомий, а доходження показало, що деякі італійські фірми прислали до Австрії на направи стару австрійську зброю, яку по направи відіслано знов до Італії.

Цю відповідь австрійського канцлера посла переслали до своїх урядів, а ті перешлють її до Ліги Націй.

ВІМОРДУВАЛИ ЖИДІВСЬКУ РОДИНУ.

В селі Колодино Весіке біли Жовтанець (нов. Жовка) доконили страшного злочину: вбивства, жертвою якого була жидівська родина, зложена з чотирох осіб. Рік тому поселився там 38-літній гандляр Зинаєд Фельд, родом з Радехівщини, що займався тек купном крадених річей. Вночі на 7 січня хтось застукав до дверей Фельда, а коли він відчинив, діваст кірка у двір скоїро по голові і впав трупом на землю. Описав бандити впади до помешкання й убили 37-літню жінку Хаві, 11-літнього сина Менахему та приватного вчителя, 27-літнього Остербаха, що мешкав у Фельді. Після грабунку бандити накрили вбитих соломкою та клаками, обляпи нафтою і підпалили. Досвіта люди в селі побачили дим, що добувався з хати Фельда, і загасили вогонь. На підлозі знайшли котири трупи, що згоріли майже на вуголі.

Поліційні докождження ствердили, що Фельд дістав був попереднього дня сто кількадесят золотих, яких у хаті вже не знайшли, однак інші позначки вказували на те, що месо-вого вбивства dokonano не задля грабунку, але з піхнсті задля з побоювання, що Фельд може когось зрадити. Лучи по нитці до клубка, поліція звернула підозріння на зворотничок з стації Колодино-Жовтанців, Андрія Жовтанецького, та його швагера Войтха Нікаровича, відомого в цілій околиці авантюристом. Жовтанецький мав на своїй совісті крадіж индиків, про яку знав Фельд, і боявся, щоб не втрапити посади. Ревізія, переведена в його мешканці, потвердила підозріння. Поліція знайшла закривавлену сокиру, одіж Жовтанецького з крівавини пам'ятками, закривавлену хустинку Нікаровича і сильно закривавлений ручник, яким злочинці отирали собі руки.

Наслідком таких доказів подала підозріння Андрія Жовтанецького, його двоє братів Петра й Івана та Войтха Нікаровича. Всіх відставили до Львова, де займаться справою прокуратура. Винуватці стануть перед нагами судом.

Слід зазначити, що арештований Андрій Жовтанецький перейшов перед кількома роками з греко-католицького об'єду на римо-католицький. Родина Фельдів користувалася в селі загальною симпатією, бо була солідна і скромна. Це вбивство викликало в селі загальне співчуття й пригноблення.

„ЦЕПЕЛІН“ НА КОЛЕСАХ.

Мік Берліном і Гамбургом зробили спроби нового винаходу — „Цепеліна“ на колесах. Вагон рухався від двох бензинових двигунів, що своєю зовнішньою формою нагадували величезну цигару. Він переїхав простір 286 км. за 21 годин 21 хвилину, що дає середньою на годину 120 км. Експеримент показав дуже вдалим. Німеччина веде новий тип поліза „Цепеліна-вагонів“ між Берліном і Гамбургом від травня 1933 р.

МОДЕРНА АМНЕСТІЯ.

Перський шах амністонував усіх, що останніми часами були засуджені за порушення нового закону, який забороняє чинити більше ніж одну злочину.

ВІЙСКА ОХОРОНЯЮТЬ ЗАЛІЗНИЦІ В ІРЛАНДІ.

БЕЛФАСТ (Півн. Ірландія). — Війська національної гвардії почали охорону залізниць, тунелів та мостів, щоб не допустити до зруйнування їх страйкарями. Залізничні робітники застрайкували з приводу зниження платні. Страйкарі вживають терору так проти шоферів автобусів, старарочис їх приєднати до загального страйку.

ІРЛАНДСЬКА ПРОМИСЛОВІСТЬ МОЖЕ ЗОВСІМ СПИНИТИ НА ЧАС СТРАЙКУ, БО ФАБРИКИ НЕ МАЮТЬ СІРЧІВ І НЕ МОЖУТЬ ВІДПРОВАДЖУВАТИ ВЖЕ ГОТОВИХ ФАБРИКАТІВ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Австрійський канцлер офіційно відповів на ноти британського та французького посла, в яких вони протестували проти перепуску зброї з Італії до Угорщини через австрійський уряд, що такий випадок йому не відомий, а доходження показало, що деякі італійські фірми прислали до Австрії на направи стару австрійську зброю, яку по направи відіслано знов до Італії.

Цю відповідь австрійського канцлера посла переслали до своїх урядів, а ті перешлють її до Ліги Націй.

ГІТЛЕР ПОЧАВ РЕПРЕСІЇ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

ЗАБОРОНИВ ВУЛИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ І МІТІНґИ. ПЕРЕВОДИТЬСЯ РЕВІЗІЇ В ПАРТИЙНИХ ПОМЕШКАННЯХ І ГАЗЕТАХ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Канцлер Гітлер уже почав репресії проти більшовиків. На його приказ поліція заборонила всі вуличні мітінги та демонстрації комуністів. Мітінги партійні можуть відбуватися лише в помешканнях під доглядом поліції. Разом з тим поліція почала переводити ревізії в партійних помешканнях та помешканнях комуністичних лідерів. Цим Гітлер сподівається знайти матеріяли, на підставі яких зможе оголосити комуністичну партію поза законом.

Та думають, що до виборів 5 березня комуністична партія не буде розв'язана, бо це не вигідно Гітлерові. Вразі розв'язання партії її члени й симпатки віддали на виборів свої голоси на кандидатів, противників Гітлера. Далеко гірше для Гітлера, коли комуністи виберуть своїх послів до парламенту, а потім він оголосить комуністичну партію поза законом і тим виключить з парламенту комуністичних послів, що дасть йому абсолютну більшість у парламенті.

Про свою програму державної партії Гітлер багато не говорить. Він лиш одно просить пам'ятати, що він ніколи не обіцяв відразу направити економічне та політичне життя Німеччини й поліпшити становище робітництва й селянства. Він каже, що на те, щоб вийти було його наслідки, треба не менше чотирі роки послідовної праці а за один місяць не можна круто повернути державного корабля.

КАЙЗЕР ЧЕКАЄ КІНЦЯ ВИБОРІВ.

ДОРН (Голландія). — Кажуть, що бувший кайзер Вільгельм вже прилагодив свої валізи та кунфрі, щоб повернутися до Берліна. Але на прохання Гітлера він лишився до переведення виборів у Німеччині, 5 березня, бо Гітлер боїться, що присутність бувшого кайзера підчас виборів і перед виборами в Берліні може збільшити й зеднати опозицію проти партії Гітлера.

Можливо, що бувший кайзер повернеться до Берліна саме тоді, коли гітлерівці будуть святкувати свою перемогу на виборах. В перемогу гітлерівців мало хто сумнівається.

НЕСПОКІЙ ЧЕРЕЗ ГІТЛЕРА.

ПАРІЖ (Франція). — Француська опінія й дпрса є, як і досі не опам'яталася зприводу несподіваного приходу Гітлера до влади. У Франції це не має ясної думки про майбутню політику Гітлера та її наслідки в міжнародному житті. Преса лиш думає, що прийшов кінець верзавському мирови й міжнародній конференції про обеззброєння, бо уряд Гітлера збільшить німецьку армію, включивши до неї лів мільона гітлерівських боевиків та стотисячню організацію ветеранів Великої Війни, „Шталгелдм“.

В прибалтійських державах і в Польщі боротьба спроб Гітлера повернути Німеччині Данію та Мемель. Як відомо, Мемель тепер знаходиться в руках Литовців. Взагалі тепер замітне в Європі о-жидання в міжнародному житті, бо ріжні держави, що мають поручення з Німеччиною, стараються забезпечити себе від німецької відплати й знайти собі союзників.

ВІЙСКА ОХОРОНЯЮТЬ ЗАЛІЗНИЦІ В ІРЛАНДІ.

БЕЛФАСТ (Півн. Ірландія). — Війська національної гвардії почали охорону залізниць, тунелів та мостів, щоб не допустити до зруйнування їх страйкарями. Залізничні робітники застрайкували з приводу зниження платні. Страйкарі вживають терору так проти шоферів автобусів, старарочис їх приєднати до загального страйку.

Ірландська промисловість може зовсім спинити на час страйку, бо фабрики не мають сірчів і не можуть відпрораджувати вже готових фабрикатів.

АВСТРИЙСКИЙ УРЯД НІЧОГО НЕ ЗНАЄ ПРО ЗБРОЮ УГОРЩИНИ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Австрійський канцлер офіційно відповів на ноти британського та французького посла, в яких вони протестували проти перепуску зброї з Італії до Угорщини через австрійський уряд, що такий випадок йому не відомий, а доходження показало, що деякі італійські фірми прислали до Австрії на направи стару австрійську зброю, яку по направи відіслано знов до Італії.

Цю відповідь австрійського канцлера посла переслали до своїх урядів, а ті перешлють її до Ліги Націй.

«СВОБОДА» (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну арешту платиться 10 центів.

3 Канада належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. «Свобода»: Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Сокоза: Montgomery 5-1838.

Адреса: «СВОБОДА», P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЧАТОК КРАЩОГО

Не минає тепер дня без того, щоби на публічний виступ виступили хтось з визначних людей Америки з якоюсь пропозицією зарадження теперішньої кризи її безробіття.

Щойно недавно виступив голова Американської Федерації Праці з домаганим закінчення кризи.

Цими днями виступили з подібними домаганими Фелікс Франкфуртер, професор Гарвардського університету, один з визначних американських правників, один з людей, яких спомінують як можливих кандидатів на становища в кабінеті президента Рузвельта.

Франкфуртер виступив з домаганим, до уряду. Уряд має постаратися отворити ряд нових занять. Того роду пропозицію робив уже рік тому в конгресі ньюйоркський сенатор Вагнер, але тоді його не слухали. Нині, каже Франкфуртер, через незадоволення ситуація багатьо гірша і уряд мусить іти далі, чим він мав іти після домагани сенатора Вагнера.

Коли уряд не поспішить з утворенням джабів, то не відібється робіт на американським робітнику. Американський робітник перекресне духом безробіття, на котрий складається з одного боку безнадійність, а з другого боку неохота до всякої роботи та бажання жити без роботи, себто коштом суспільства.

Професор Франкфуртер дає цікаві погляди про спроби уряду заводити ошадність в урядуванні. Він каже, що ошадність повинні бути заведені, але не коштом суспільних робіт, роблених на суспільну користь.

З цікавою пропозицією виступила д-р Бернс, професорка економіки в Колумбійському університеті. Вона радить завести закони про охорону робітничих запитків. Коли цього не буде, говорила професорка, то робітники страять почуття забезпечення, а тимчасом усе громадянство пересякне почуттям непевності, без якого не може удержатися ніякий суспільний лад і ніяка суспільна система.

Коли додати до таких планів ще всю ту пропаганду і дискусію, яку разом називають технократією, то відстане образ широкої й живої умови праці коло розв'язання основних питань американської господарки й політики. Хоч досі ще не появився план, який міг би одушевити всіх, то все-таки Америка вже зробила перший крок на дорозі до поправ: стала відважно дивитися на проблему, що жде її розв'язки.

ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ

Оповідання за Аненсгрюбером.

Таким батюшки загрозити не прийшло на гаду жадному парубку в селі. Продати одиначу від прадада землю! Продати хату, в якій родилися і помирали діди, прадди і прапрадіди. Така думка в сні нікому не могла прийти до голови. Чекає без землі, на якій можна би сидіти, годі бути господарем. Не був господарем, той мусів зійти на зарінок, отже на думку цілого села був нічим. Шось таке вигадати мій хіба лиш жовнір, що живучи довіч в місті, відбився від села. Жовнір міг сказати шось таке-й не загинувши-й не в кінце-треба було з нього сміятися. Старий Гоцка став паланими порпати в рідкій чирні:

— Се негарно, Луцю, — казав, — що ти так підступно підходиш, і так заскочивши мене, такі хочеш нагнути до свого, щоби я болей тепер вволю твоєю волю. Се негарно, дуже негарно. Ти тим нічого не відіи. І таким способом не згнеш мені... Хоч би я згнута, то ти до своєї мети не зайшов би. Той твоєї мети вже нема. Скоро ти гнеш відіи, то на своє стає ганя віддалася.

— Чому на-моє шаста? — спитав сні.

— Взяв її Кіндрат Юречко. Взяв її тільки тому, бо батюки дівки переписав на нього половину свого маєтку,

В РАДЯНСЬКОМУ КІТЛІ КИПІТЬ

До європейської преси, а за якийсьбу тижень-місяць, а радянська влада все натискає: давай хата для держави, хоч і не маеш сам істі.

Голодому населенню нема з чого дати їсти страшний голод. Тоді радянська влада продає на ліцитації вбоге майно селянське, а всю родню викидає на вулицю. Тепер у Росії сотні тисяч, а то й мільйони, отаких бездомних молодих, старих і дітей блукають по Росії й Україні. Натовпи голодного народу збираються біля заливних стацій, стараються поїхати в «світ за очі», щоби лиш десь знайти собі шось поїсти. Десятками тисяч вони напильовано до міст, думаючи знайти собі там істі і якийсь придуток.

Радянська влада, щоб спинити отсе страшенне блукання голодних мас, завела папшорти, але папшорти не спиняють голодних людей від шукання собі якоїсь поживи, як не спиняють їх кулі чекістів. Маса «біженців» з України дає десь на Поволжя, на північний Кавказ, в Закаспійський Край, а звідти й назустріч їдуть натовпи таких голодних і бездомних людей. Яку страшну картину уявляє отсе блукання голодних людей, можна диніть приблизно собі уявити, читачи цього повідомлення чужинської преси. Навіть старі газетні репортери й кореспонденти, які на своєму ліку бачили вже неоздано, як і страждання людей, не можуть спокійно описувати ті вражання отаких сцен. Ту жахливу картину доповнюють приватні листи з радянщини, які пошідять перетратися через цензуру чекістів.

Отже основним нештаєм у радянщині, населення й влади є тепер голод, і це раз голод. Сільське господарство більшовиків своїми експериментами соціалізацією на свій спеціальний спосіб привели до повної руйни і упадку. А тепер хочуть тими самими методами, якими його руйнували, відновити так, щоби задовольнити потреби держави. Про потреби населення комуністич-

ні можновлади не думають. Для них нехай вимирає все населення, щоби лиш жиди божовляли ідею їх ватажка Леніна і Сталіна. Ім же лише про те, щоби якнайдовше притримувати при владі, щоб нарешті дідатися «світотворної революції», яка, до речі, з кожним часом все дає й дає відсувається та стає надією все-меншої й меншої купки загорглих фанатиків, як збожеволілих людей і політично-кримінальних злочинців.

Серед населення в Росії тепер не можна бачити широкого політичного руху, бо комуністичним терором усе так уже придавлене, що ніхто не може навіть пусити, не то щоби з протиників комунізму, да навіть з вірних слуг партії, щоб ті писання протиників, генеральній лінії Сталіна, «Страшний азійський хан, якому йма Сталін, тепер панує в бувшій російській імперії Перел його терору і масовим нищенням народу білядних статей історичних Нерона, Гібібілі, Джінгізі хани й т. п. То все були діточі іграшки в порівнянні з кривавим терором, який впровадив Сталін з свого хапства».

Отаніми містами в бувшій Росії, а особливо на українській території, відбулися народні масові заворушення на ґрунті боротьби населення за хліб. Більшовики криває заправи ці повстання, але тим справи не вирішили. Нарід знову замкнувся сам й готується далі боротися за право жити фізичним життям. Духового життя він уже давно не має. Та ці народні повстання не лишилися без відгуку в Москві. Серед сатрапів Сталіна також почала все більше зростати зневага в свою перемогу й навіть почало поширюватися недовіра до самого «вождя» Сталіна. Таких «злочинців», що дозволяють собі сумніватися в правотворність Сталіна, жорстко карають і переслідують. Багато комуністів виклино з партії, бо то заслано на Сибір, в Соловки та в інші віддалені місця. Немало розстріляно й значне число ув'язнено. Подати точні відомості про це годі, але фактом диньється те, що в лавах комуністичної партії наступила паніка, розклад.

Ніхто не вірить нікому й ніхто не знає, чи завтра він не стане з можновладців «й сатрапа впадем тії сатрапії», яку втворила комуністична партія, а може навіть доведеться пропатитися і з білим світом від кулі чекіста.

Всі ознаки нових переломних подій у Росії тепер є. Коли вони стануться й що з них вийде, годі сказати, але незалежно від істності є те, що комуністична партія з великим трудом тримається при владі; впаде не партія, а Сталін зі своїми прихвостнями. Незалежно від істності є те, що населення бувшої Росії ненавидить владу й готує кожної хвилини боротися з нею не так за «політичні ідеали, як за право на фізичне існування. Початок 1933 року не ворожить світові майбутності Сталінові та його сатрапам. А також увесь нарід стоть там перед невичайно тяжкою боротьбою з голодом і з владою, яка втворила той голод.

10 ТИСЯЧ ФУНТІВ РОЖІ ТРЕБА БУЛО ЦЬОГО РОКУ, ЩОБИ ВИРОБИТИ 2 ФУНТИ ОЛКУ.

З Болгарії повідомляють, як ті тяжкі школи май цього року планатори рож. Не лише, що нема доброго збуту наслідком тяжкої господарської скрути по всьому світі, а й тому, що майже всі запаси рожаного оліку з попереднього року й цього року лежать-непродані в складах. Таких наслідком великої спеки, яка минулого року навістала Болгарії, рожі так були ушкоджені, що замисів 8,000 фунтів треба було вижити як 10,000 фунтів рожі для виробу 2 фунтів рожаного оліку. 2 фунти оліку коштують 400 доларів. А треба знати, що до одної каплю рожаного оліку треба 2,000 до 2,500 цвітів рожі.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЗІКА

ТЕАТРАЛЬНИЙ РЕПЕРТУАР

ЖИВІ ПОКІНІКИ Або Дружина з того світу, комедія на 3 діях, Кошич-Лисенко, 4 мужчин і 2 жінчини 35 п.
АМЕРИКАНКА, комедія на 3 діях, В. Павлусявич, 5 жінчин і 2 мужчин 35 п.
ЧОРТЕНЯ, комедія в 3 діях для аматорських гуртків, П. Ярославич, 6 жін. 5 муж. (Чортеня написане в цей спосіб, що можна його грати як хто хоче, в 1-ній або в 3-х одях) 30 п.
ЗЕРТЕП, песа на три дії, М. Підгірянк 25 п.
БІДНИЙ СИН, сценічна картина в 3 діях, Михайло Пошмак, 11 мужчин і 7 жінчин 35 п.
ЛЮБОВНІ ПРИГОДИ, комедія на 2 дії, Ост. Цюпка. (Осц 5) 15 п.
НОВІТНІ ЧОРТИ, комедія в чотирох діях, нап. А. Данко. (Осц 16) 35 п.
ПАВУКИ, комедія на три дії, нап. Ярославенко. (Осц 11) 35 п.
СТРАЧЕНЕ ЖИТТЯ, песа є селянського життя, на три дії, 4 осц 15 п.
СРІЛЬ НАТЯГАЙЛО, написав А. Данко, комедія в двох діях (7 осц) 25 п.

Замовлення слати до:

«СВОБОДА»
81-83 GRAND ST. (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

AMERICAN BOOKS CONTAINING INFORMATION ABOUT UKRAINE
REVIEWED IN THE UKRAINIAN BOOK COLUMN OF SVOBODA
CAN NOW BE OBTAINED IN SVOBODA.

THE EUROPEAN HERITAGE, Watson Kirkconnell ... \$2.00
IMMIGRANT GIFTS TO THE AMERICAN LIFE, Allen H. Eaton, illustrated ... 3.00
RUSSIA: A SOCIAL HISTORY, D. S. Mirsky, illustrated ... 6.00
OUR LITTLE UKRAINIAN COUSIN, A. & C. Winlow (for juveniles) illustrated ... 1.00
Enclose money orders or checks with orders. Send to: SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

же...Хоч ні! Я волів би, щоби моя дізна була в руках моїх вуйків. Не міг би ти скоротити свого військовому службю? Хоч Ганка вже не для тебе, то в селі є ще інші і... гідніші.

— Годі! Ще три роки. Вертаючись з поля, ішли попри коршуму. Луць спитав:

— Поступити, тату, зі мною? Я там зійшовши би може з кимим старим знакомики. Побалакав би з ними.

— Ти знаєш, що мені вже все шкодить. Ти справді поступи, бодай на хвилино. Покажеш людям. Нехай знають, що ти не зармувався. Там була неонда з твоїх давних товаришів. Тепер вони всі жонаті господарі. Іди!

Старий пішов далі. Луць вступив до коршми. Як динь, що воздзав, так було і тепер. При однім столі сидів парубок. При другім жидок господар. Між ними деякі його кошич товаришів. Годі було дозволити старий звичай. Він приріхтіх до парубка. В коршмі ніхто не знав, хто він. Парубок же був хлюпопим тоді, коли він жив у батька, господарі при другім столі не пізнавали його, бо він троха сам змінився, мужиків, військовий мушкетер змінив його з одного боку. Його давній сусід з батька, а сусід з другого боку, Кіндрат Юречко, також сидів при господарській столі. Він ніколи не признавався Луцеві, на се не мав часу, бо завжди був по столі картами. Він був перший картьєр і мочимаром в Тиханівці.

Побалакавши троха з паруб-

ком, Луць вийшов з коршми і пустився до хати. В коршмі дай парубка Луць довадзав, що старий Бокула поставив нову хату для себе і для свого сина зараз коло своєї старої хати, яку переписав був на зятя, Кіндрата Юречку. Мусів зробити так, бо для нього і для дити в одній хаті замало було місця, хоч би та хата була велика, як подвійний дір. Це більше, як зять, допикала йому власна донька.

— Боже, згінхув Луць. Дай йому татини прожити ще довгі, довгі літа за те, що мені не спав від такого шаста!

Луць попри хату Кіндрата, Луць глянув через ліг в горілку. Якесь в зеленім кафтані положа. Хлопчик, який не видав, бо було обернена до нього ласчимо. Всеж не шкодило робитику поздоровити, хоч би й незнайомо.

— Щастя, Боже! — гукнув Луць через ліг.

Робітниця підвелася, оглянулася і відвадилася в нього. По хвилі стала поволі підходити до плота. «Вона ще не знала, що то за вояк, бо що Луць прийшов до свого тата, їе ніхто не сказав. Нараз, слухнувши доломани, крикнув:

— Та то Луць! Справді Луць!

Тепер стала живо бігти. Стануши при плоті з радістю в очі, весело усміхнена, стирала запяскою землю з рук, Подуючи йому понад пліт руку, сказала:

— Несподіваний гість! Деж би я була подумала, що тебе болей же раз-в-життю побачу. Відкопай твій батюку розу-

чав нас, не було динни, й ночі не було, щоби я про тебе не подумала. Се дуже гарно, що ти, прийшовши сюди, зараз нагадаєш до мене. Мене дуже тишуть, що й ти за мене не забув. Ходи до хати!

— Що не те сказав би твій Кіндрат? — спитав Луць.

— Кіндрат? — відповіла агрізно. Кіндрат славний, як в коршмі засиде між мочимаром і картьєрами. Тим Кіндратом. Бог скарав мене. Істи маю що, зодягнувшись маю в нос, спати маю де. Все те, що я заплучу лиш домою татові, лише у вас не було би. Та що інше хибує мені. Я так, нечаче би вже була вдова. Карти йому миліші, як жінка. Я не раз дулама, агрізно:

— Коби то вернувся мій Луць, то може потиша би мене!

— Ти сама винна, бо була така нетерпелива. — сказав Луць. — Як би не те, що ти так кваліла, то може було би інакше скінчилося.

— Чого стоїш за платом? — Бо хочуть ще троха побалакати з тобою.

— Побалакаємо в хаті.

— Не лижце, як твого мата нема в хаті, гостити таких як я. Не хочи, щоби через мене ти пішла на людські язикі.

— Гадаєш, що вже не було так? Люди казали, що то тебе я мусла так скоро відідати і взяти першого з краю.

— Лиш твій Кіндрат знав, що так не було і небагато хотібувало, щоби сталося напалки. З його вини я був би не женився з тобою, як би не мій батюку.

— Хтось тобі наклепав на

мене. Ходи до хати, то все те розскажи тобі.

Луця справді скортіло поступити до неї і він пустився далі вулицею, щоби підійти він іде, вона метулася до хати й фіртки. Побачивши, що Луць, щоб заставити сні. Коли Луць уже підійшов до фіртки й хотів відкрити її, щоби би її відкрити, він загрикнув. Навгада собі, який то підступно вона хотіла взяти його тому ртні роки. Словно і пішов далі. Ганка ждала на Луця і не діждалася.

В хаті Луць розказав батькові десь про своє життя у війську. Розказував допізна. Батько дині пахав люльку, впускав дим, слуховував і слухав. Нарешті, коли небо вже закрилося зорями, фефельбаль, глянувши на годинник, підійшов і сказав:

— Тату, мені вже пора в дорогу. Вже ляж.

— Вже? Так скоро? Та ми ледви-то зачали балакати.

— Мою дорогу далека. Мені не вільно спінятися.

— Ми мабути не так скоро побачимось?

— Ледви чи скорше, як за три роки.

— Пусте! — старий сказав. — Пройде, як з батогом тріс Три роки, то ніякий час!

— До чорта, то може бути довгий час. За три роки багато народу вмере і агіне! Нехай Господь Бог держить вас, тату, при довгій житті і в добрім здоров'ї. Всеж так, як би що сталося і ми вже не побачились би на-сім світі, то нехай вас Бог бере в своїй о-ні!

— Добре кажеш, сину. У

(Кінець):

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РОЗУМНІ ОСУДИ.

Розумні осуди так творять краснотою письменства, чи звичайних дописів, статей до часопису, чи театральних вистав, як рівнож і людей, чи їх діячів до поступовань в життю народному чи приватному, є добрі і корисні, бо вони роблять велику прислугу всьому загальному.

Навапи, осуди пристрасні, доктотівані тільки злобою, ненавистю, чи охотою пониженья когось, як своєїго противника в своєму світогляді, а ще гірше за чиясь намовою, є дуже шкідливі.

Перечитавши допис пана Петренка, який немилосердний осуд статі пана Ляховича, я дуже здивувався, так тоном допису, як і цім, що „Свобода“ помістила цей допис без жадних „коментарів“ прилучисті денникарської, коли, як часто можна судити на підставі рубрики „Відповіді Редакції“, не раз і слухні осуди, та може не підходять під смак легкого з редакторів, викладається в кіш.

Яку-ж бо, дійсно, користь має з цього пан Петренко, яку „Свобода“, а найважніше, яку користь мають читачі? Хіба що, що читають, як „інтелегент“ (сподіюсь, як Петренко є інтелегентною людиною) б'ються „язиками“ в наші газети, видавані за наші гроші!

Несмак тай огічення! За це, що пан Ляхович ужив за багато чужих слів у своїй статі, треба було його аж так палкожити і вислати на село вчитися?... На мій погляд, як зі статі видно, то пан Петренко так думав, висловлюючи пана Ляховича на село, щоб люди дурити!

Чи ж не можна було завважити це все в більш пристійний спосіб? Чи не бажані „було звернути увагу на пана Ляховича, щоб на будуче живав саб чисто-українським“?

Це все робиться тепер, коли пан Ляхович з рамені О. Д. В. У. обіждає громади з відчитами, широкі в народі ядра українського народоства!

Чи це, відай, не має що спільного з дописом пана Петренка? Коли пан Петренко так „зібрав“ пана Ляховича за його неучство, так яким-же правом пан Петренко сам вжив чужі слова в цьому самому-же дописі? Чим-же-ж він може себе виправдати? Чи уживає він їх, як сам каже (о скільки не помилуюсь) з лінгвіста, з привички, з колючести, чи з незнання?... Далше, чому пан Петренко не загляне в редакційну статтю „Свободи“ з цього-ж дня чи не порухає вжитих в ній чужих слів та не подасть на не-клядого відстоку їх? Не-важко і редакторів „Свободи“ треба виганяти на село вчитися!...

На кінци допису пана Петренка Редакція помістила своє оправдання перед паною Петренком, що до поміщення, а згадно передурити пана Ляховича; але чому-ж Редакція не додавала місця в статистиці в одній з редакторів „Свободи“. Чи може висновок чекати аж на що хвилю, коли пан Ляхович заче обізнати з відчитами!...

Ось все мені цікавить і радийби почути.

О. П. Ковальчик.

(Подаємо допис у цілості, як був присланий. Читачі можуть у цьому дописі прочитати, що автор наперед признає вартість критики дописів, наскільки вони не є диктовані тільки злобою, ненавистю, чи охотою пониженья когось, як вони не є писані за чиясь намовою; а описані, сказавши ці папки про иораль критики, значить, що треба вчитися від самих робити закиди редакції „Свободи“, що редакція „Свободи“ помістила статтю пана Ляховича як тепер, щоб вона йому пошкодила підчас обізнати; що п. Петренко безпосередньо, а „Свобода“ через поміщення його допису посередньо, палкожити п. Ляховича, і палкожити його без ніякої користі для читачів.

Ось такі і тим подібні закиди робить у своїх дописах. О. Ковальчик на адресу редакції. Звизки він узяв ці закиди, не відаючи. Коли допис п. Ляховича лежав у редакції кілька місяців, а дано його до друку перед поїздом п. Ляховича, то для О. Ковальчика з того доказ, що редакція хотіла тим п. Ляховича скомпрометувати. Як можна людину скомпрометувати, чи її пошкодити дописом, котрий дописувався уважно добрим, це хіба вже о. дописувач зможе пояснити.

Відтак о. дописувач робить какиди п. Петренки, що, мовляв, п. Петренко критикує п. Ляховича, щоб йому пошкодити, коли п. Ляхович ширить ядра українського народоства, що п. Петренко ходить по палкоженнях п. Ляховича, бо послав його на село вчитися, а це тільки значить, що посилає на село людей дурити!...

Передовсім, на якій основі о. дописувач судить, що редакція „Свободи“ годиться з усіма поглядами п. Петренка? Чи на тій основі, що редакція помістила його допис? Коли так, то що треба судити про становище редакції, коли вона помістила допис п. Ляховича, чи кого іншого, проти п. Петренка, а в обороні п. Ляховича?

Правда, то п. Петренка нестриманий, та чи це оправдує о. дописувача здержувати свій тон ще менше?

О. дописувач обурюється, що редактор „Свободи“ може кинути до коша допис, який йому не подобається. Відтак той самий о. дописувач хотів би, щоб редакція була кинула до коша допис п. Петренка, бо він не подобається о. дописувачеві. Як бачимо, о. дописувач хотів би в редакції мати таке право, якого не повинні мати редактори, себто люди, встановлені до ведення діла та за нього відповідальні.

Щодо основного питання о. дописувача: Чи варті вести таку дискусію за мову на стовпцях газети? Чи навчаться люди з неї чогось? Чи може з того видіти хіба та сумнівної вартості наука, що інтелегенти б'ються язиками в газеті?

Що інтелегенція не годиться в багатьох справах, це відома річ. Не годиться українська інтелегенція, як не годиться американська, німецька, англійська, жидівська, чи яка там інша. Чому чужа інтелегенція може робити враження, що вона не годиться, а чому українська інтелегенція мала би робити враження того, чого нема?

Що в справах мови йде завзяття дискусія в кождім народі, це теж факт. І та дискусія відбувається у письмі, в книжках, журналах і газетах. Так є в кождому народі, тільки в нас має бути інакше. В нас така дискусія або не повинна би проявлятися ніде, або проявлятися деінде, а не в газеті. Де? Чи в „Медисон Сквер Гарден“?

Кождий народ старється удосконалювати свою мову, а до удосконалення служать дискусія про мову. Лиш у нашому народі чомусь критикувати когось за мову, значить його палкожити. (Назвавши критику мови палкоженням, о. дописувач критикує статтю „Свободи“ за те, що й у них є „слова жури“).

У кождому народі є люди, які стараються заховати чистість мови та посилюють людей, учиняючи чистоту мови на селі. В кождому народі є папки про иораль критики, значить, що треба вчитися від людей на селі, які не заразили своєї мови чужими язиками впливами, а тільки в нас як хтось каже: йди на село вчитися чистоті мови, то це не значить: йди на село вчитися чистоті мови, а тільки: йди на село людей дурити.

Такі поняття має о. дописувач про дописувачів, про редакцію й про наш нарід. І тому цей о. дописувач відчайдушно потребує вислати всім моралі про те, що дописи треба писати без пристраси, без злоби, без ненависті, без охоти пониженья. — Ред.).

лі своєї мови чужими язиками впливами, а тільки в нас як хтось каже: йди на село вчитися чистоті мови, то це не значить: йди на село вчитися чистоті мови, а тільки: йди на село людей дурити.

Такі поняття має о. дописувач про дописувачів, про редакцію й про наш нарід. І тому цей о. дописувач відчайдушно потребує вислати всім моралі про те, що дописи треба писати без пристраси, без злоби, без ненависті, без охоти пониженья. — Ред.).

ДМИТРИЙ ЧУТРО

директор „Українського Архистинного Театру“ виступити з балетом в опері „МАЗЕПА“ в суботу, дня 4. лютого в Месса Temple, New York, N. Y.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

СТ. ЛУІС, МО.

Ст. Луїс ще спить.

В часописі „Свобода“ з 283-го поміщення допис про англійськи, в якому я між іншим писав про танцюристів п. А. Армента з нагоди двістолітнього ювілею Вашингтона. Я підкреслюю, що Українці в Ст. Луїс спали від часу, коли хор Кошиця виступав в нашій місті „Свободи“ з 3-го поміщення допис з нашого міста під заголовком, що Українці в Ст. Луїс не сплять. Допис той підписав „Козак з луґу“. В тім дописі „Козак з луґу“ доказує, що в Ст. Луїс національна робота робилася й громада не спала.

„Оджеж хочуть казати, що, пишучи кілька стрічок в першій моїм дописі, я не мав на думку громадської роботи в себе, між Українцями, але хотів показати, що Українці в Ст. Луїс показали українське істество між Американців і чим вони дали пізнати себе так, як роблять це інші народи, ось чому наші вороги Польки, або наші галяцькі кашани. Ми чуюмо речі, як на радіо вони співають наші українські пісні, а називають їх „русскими“.

Правда, ми виступали між Американцями вже по хорі Кошиця, коли то всі народности виступали. Тоді організатори українського виступу сходили цілий Ст. Луїс, а ледви знайшли шість дівчат і шість хлопців. Я був же тоді малюк, але пам'ятаю, як американські жінки оглядали наші вишивані сорочки. Та ніхто їх не пояснив нічого інтересного про наш нарід, бо наші учителі тоді тільки що приїхав з краю й говорити по англійськи не вмів.

Відтак з хору церковного зорганізувався Національний Хор, який тільки в тім різнився від церковного, що до нього приступили ті старші, мужички і чотири жінки.

Цей хор виступав на господарській виставі в жовтні, в тім самім часі ми виступили в „Соней скул“ і в катедри. В честь Вашингтона виступав 20 листопада, коли В. Арментак влаштував цей виступ. Хор виступав в Оліон театрі, але як заслуга не може приїнятиш нікому, тільки п. Арментакві й тим родичам,

котрі не поспукались стратити в такім тяжкім часі, і послали своїх дітей на науку, бо хотіли, щоб показати українську штуку перед чужинцями. Та разом з тим тут була відповідь, чи Українці в Ст. Луїс спали. Це найкраще було видно по тім, якую пустоку світілася сая. Як би були не виступали цього виступу самі Українці, то було б показалося гірше. Наприклад, Союзом братство са. Володимира, від 179, наложило на своїх членів по два долари кари, як хто не піде на той концерт, а до визначених Американців розіслався даром кола 200 білетів, які не були всі використані. А тимчасом на цей свято, як двістолітній ювілей Вашингтона, повинно було стягнутися багато людей. Розуміється, як було про нас писалося і говорилося серед Американців, тоді було інша справа. Не треба багато хвалитися успіхами, але треба більше працювати, виходячи за мурі свого обійстя. Нашим провідникам у Ст. Луїс треба взятися до праці серед молоді. Скажіть нас, молодих, дайте нам хоч кілька викладів про Україну, а ми, як вже будемо знати докладно нашу історію, літературу й штуку, зробимо ту роботу, якої тепер не робиться між Американцями. Ось приклад. По виступі в театрі Оліон прийшов якийсь чоловік до сая У. Н. Дому, де ми відбували пробітанськи. Він приславши нашим танцкам і запитав: „Хлопці, що це за танці?“ Вони йому відповіли, що українські. На це він заважнив: „Я чув про Україну, але про нарід її я не чув нічого“. А чому-ж про Росію знають, про Чехів, Польки і інші народи? Отже відповіди, чи ми не спали в Ст. Луїс. На жаль, у нас така влада, що як ми що зробимо, то дуже любимо хвалитися. Та вже час, щоб ми навчилися розважно на все дивитися, бо як каже наша поговорка, що хвальба сорочки не дасть, а як будемо ставити правду на кождім місці, то нам не треба, щоб редакція закривала наші імена. Пишіть і підписуйтесь ясно.

Тепер хоч подати пару слів до української молоді. Молоді браття й сестри! Ми заснували клуб українських національних танків. Окрім нас, що вже стоїть у клубі, є багато молодих, які ходять по чужих клубах. Не соромьтесь свого, приходьте до Нар. Дому і вислушайте на першій курс танків, а побачите, як то приємно разом ходити і навчатися свого танку, співу та ще й мови, бо, як сказав наш поет Стас Шевченко: І чужого научається

Й свого не цурається, Бо хто матір забуває, Того Бог карає, Чужі люди цураються, В хату не пускають.

Колі ви, браття й сестри, спробуйте забуватиш, що вам потім буде дуже тяжко покинути цей чужий Нар. Дом і не знайти нічого, що ви не можете бути цуратися й не пускати в хату, але навпаки, будучи прості, щоб до них заходити і показати українську красу. Аж тоді в Ст. Луїс пробудиться українська громада зі сну.

Лая Єзуско.

ПІСНІ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ, (слова і мелодія Л. Лемкого) НА МУЖСЬКИЙ ХОР опрацював Михайло Гайворонський

Пісні: 1) Маєва нічка 2) Кладовища 3) Бо війна — війною 4) Тьох-тьох.

Пісні ці видана накладдя „Червона Калина“ у Львові. Ціна чотирох пісень 25 центів. Головний склад на Америку в книгарні: „СВОБОДА“ 81-83 GRAND ST., 6th Fl., P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕБУВАЛА НАГОДА! ВЕЛИКИЙ ОПУСТ ЗА КУРС УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ І БАЛЕТУ

укладу арт. В. АВРАМЕНКА.

ОСВІТНІЙ КУРС ДЛЯ СТАРШИН.

ПРИНИМАЄТЬСЯ ТАКОЖ НА ПРИВАТНІЙ КУРС.

Інформації подає й виписи приймає

АЛЕКСАНДЕР ВАРЕНЦЯ

інструктор і організатор школи

Вечерами сего тижня від 7. до 10. години. Салюногого тижня. Не в'їд понеділка 6. лютого до суботи 11. лютого ввечері між 8. і 11. го. год., під числом 35 E. 2nd St., Cor. 2nd AVE., 2nd floor, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА НА РАДІО ПРОДОВЖЕНА З ПІВ ГОДИНИ НА ЦІЛУ ГОДИНУ.

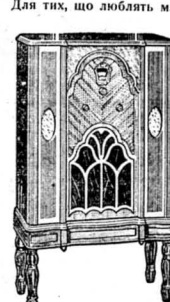
Орхестра і хор, змеші й комедії, танці й спів. Все по українськи для Українців на радіо. Як ще не маєте доброго радіо купити собі у Сурмі. Найкращий МАДЖЕСТІ \$195.

Для тих, що люблять маленький мебелі:

GRIGSBY-GRUNOW CO., Chicago, Ill. Majestic models; model 371. Gothic table model with walnut finish, incorporating 5 tube superheterodyne receiver using pentode amplification, new G-59 output tube, and dynamic speaker. Price, complete, with tubes and tax paid, \$195.

Для тих, що люблять мати в хаті гарні мебелі:

Model 336 is console model with center panel of V-matched American Zebra-wood, top panel of Australian lacewood and side panels have lacewood medallions. Receiver is a 7-tube superheterodyne with 8-tube performance, incorporating such features as automatic volume control, tone control, duo-diode detection, full pentode amplification and new G-59-B tube. Price, complete with tubes and Federal tax paid, \$49.95.

Даємо на сплати і продаємо за готівку.

Не будьте без радів, хай Ваші діти також мають розраду, як й ми! — Захотіли, або пишіть

SURMA

103 Ave. A, bet 6 & 7 Sts. New York, N. Y.

Tel.: Dry Dock 4-3752.

Слухайте українську програму Сурми кождого нещасного дня години з 3:30 до 9:30 ранку. Стань W.O.K., 1130 Kc.

АТЕСТАЦІЯ нотаріальних документів та погоджування СТАРОКРАЇНСЬКИХ СПРАВ. Контракти, дозволання, акції, шпартри та перити.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та різні бізнеси по дуже пристойним цінам.

ВИШУКУЄМО назви: кораблі і десь приїжду до Америки. Готуюсь у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО по своїм порядкам та регуляції.

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET (між 1-ю і 2-ю Ave.), NEW YORK, N. Y.

НЕДУЖІ МУЖЧИНІ І ЖІНКИ

ВІЛКУВАННЯ ХРОНІЧНИХ НЕДОМАГАНЬ.

Прийміть же миши на лікарські оглядини і вислухайте пояснені щодо вашої справи.

Научні методи якую успішно отці недузи: Шлункові виснажені, хронічні чиряки, нервові недузи, шукуючи, кишкові й відділові недузи, загальне ослаблення, істерічні (спазми нерви) і хронічний ревматизм, горло, сирі, відділові й інші недузи мужчин і жінок.

X-Ray екзаменації крові і хемічній сирі.

Вислухання сиріковані і теплові.

ОГЛЯДИНІ І ПОРЯДКИ ЛАСОМ — МИ ГОТОВИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

DR. ZINS

110 EAST 16th ST. N. Y.

медичний пратикт 25 літ. (між 4-гою Евею і 1-гою Пласе), ГОДИНИ: Денно від 9. рану до 5. веч; нещасного від 9. рану до 4. ночу.

Потвердженій гр.-кат. мітрополітним ординаріатом. Звичайна політатина оправа, дуже гарний друг і папір.

Ціна

Замовляння разом з належністю слати на адресу:

СВОБОДА, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВАЯ УКРАЇНСЬКА МОЛИТВЕННИК ВІРЮ

позначений гр.-кат. мітрополітним ординаріатом. Звичайна політатина оправа, дуже гарний друг і папір.

Ціна

Замовляння разом з належністю слати на адресу:

СВОБОДА, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДО ГРОМАДЯН МІСТОЧКА НИЖАНКОВИЧ, ПОВІТ ПЕРЕМІШЛЬ, ЗАХІДНА УКРАЇНА.

Українське громадянство містечка Нижанкович, перемішського повіта, дімаюмо відцую потребу задоволення себе культурно-освітньої станції, що стала осердеком для місцевих культурно-освітніх та економічних інституцій.

Та станція — це „Український Народний Дім“, якого будова розпочалася 1932 р. і зістала доведена до задлягнення і накрита мурів.

Великому журбою для керівників будови було питання про здобуття фондів на покриття коштів будови, бо хоч місцеве українське населення за малими винятками не похазало ні жертв ні трудів і хотіло на ту ціль були призначені вже деякі фонди, то оказалося, що всього замало.

Не лишилися нічого іншого, як витягнути руку до рідних Братів і Сестер, що пробувають на еміграції, головно в Америці. Просьба знайшла жителів відомі, і наші дорогі земляки-емігранти не відмовили нам помічч, хоч і самі нім певно пробувають в неадекватних матеріяльних обставинах.

П. Антія Кукура, Найстав, Філадельфія, Па., та Анна Плюшевська, Вілмінгтон, Дел., зібрали поміж емігрантами в Америці суму \$56 і гроші ті переслали через Українську Шлядицю в Перемишль Комітетови Будови У. Н. Дому в Нижанковичах.

На руки П. Антона Кукури зложили: по \$5: А. Кукура, І. Демко, Анна Шогорин, Анна Паславська; Людвика Монастирська \$3; В. Салікевич \$2; по \$1: о. І. Костюк, Г. Косовський, Ф. Гула, Н. Гік; Н. Н. 75 ц.; по 50 ц.: Ст. Лучиниш, І. Біланський, І. Сухта, Р. Бочак, Ст. Подольск; по 25 ц.: Ю. Цицик, Ева Данилюк, Б. Сенк, Ст. Мисливець, Анастасія Сива, Марія Качмар, М. Подольск, Анна Цицик, К. Степінський, П. Гамбальський, М. Мартинишин. Разом \$156. — Разом із двох збірок \$56.

Видлі місцеві читальні „Просвіта“, котра дала площу під будову дому та гроші, і Комітет будови У. Н. Дому на цьому місці складають шкуру подяку Вп. п. жертводавцям, а зокрема п. Антонові Кукурі і п. Анні Плюшевській з Більчича за їх труді коло збирання вище згаданих жертв.

Рівночасно відзиваємося до Вас, дорогі Браття і Сестри, в ту критичну хвилю і просимо своїми жертвами допомогти нам збудувати величаву національну станцію на добро і честь та славу Українського Народу.

Жертви просимо переказувати на конто Будови У. Н. Дому в Нижанковичах, через Українську Шлядицю в Перемишлі.

Нижанкович, дня 2 січня 1933 р.

За Видлі чит. „Просвіта“:

о. д-р Михайло Мельник, голова.

За Комітет будови У. Н. Дому:

Д-р Павло Карпик, адвокат.

Ясно.

— Паме менасе, ви мені синіли, що нібито радий мені у сіні погодити в тому процесі.

— Добре, то заплатіть за покладу 10 доларів.

